

Oikaisuvaatimus asiakirjan luovuttamisesta perittävää maksua koskien

156/07.01.03.07/2024

Kauprltk 14.05.2025 § 30

Selostus

Yksityishenkilö on tehnyt 30.9.2024 asiakirjapyyntönsä, jossa hän on pyytänyt sähköisessä muodossa pdf-tiedostoina kaikki 1.10.2024 voimassa olevat Outokummun kaupungin maanvuokrasopimukset. Kaupunkirakennejohtaja on tehnyt asiasta viranhaltijapäätöksen 29.11.2024 § 5.

Henkilö on tehnyt viranhaltijapäätöksestä valituksen Itä-Suomen hallinto-oikeudelle, jossa vaatinut päätöksen kumoamista ainoastaan perittävän maksun osalta.

Hallinto-oikeus on 15.4.2025 ratkaisussaan päättänyt jättää valituksen tutkimatta ja siirtää sen Outokummun kaupungin toimivaltaiselle viranomaiselle oikaisuvaatimuksena käsiteltäväksi.

Viranhaltijapäätöksessä 29.11.2024 § 25 on todettu seuraavaa:
"Asiakirjapyyntönsä pyydettyjä 1.10.2024 voimassa olevia maanvuokrasopimuksia on 215 kappaletta, joista henkilötunnuksia sisältäviä sopimuksia on 145 kappaletta. Lakiasiantoinen selvityksen perusteella kyse ei ole tavanomaisesta asiakirjapyyntöstä. Selvityksen mukaan ne kohdat, joissa sopimuksissa on henkilötunnuksia, tulee peittää. Tietopyyntö vaatii erityistoimenpiteitä, koska henkilötunnuksia sisältävien sopimusten määrä on suuri ja aineisto varsin laaja. Erityisiä toimenpiteitä katsotaan aiheutuvan henkilötunnuksien peittämisestä ja näin ollen asiakirjojen koostamiseen käytettävästä ajasta tulee saada korvaus. Arvion mukaan yhden maanvuokrasopimuksen henkilötunnuksien peittämiseen ja lähetettävään muotoon saattamiseen menee aikaa noin viisi minuuttia. Tämän arvion mukaan henkilötunnuksia sisältävien 139 sopimuksen (kuusi toimitettu aiemmin veloitus) koostamiseen menee aikaa 11 tuntia ja 35 minuuttia. Kaupunkirakennelautakunnan palveluhinnaston mukaan työaikaveloitus on 40 €/h alv. 0 %, näin ollen kustannusarvio henkilötunnuksia sisältävien asiakirjojen koostamiseen on 463,30 € alv. 0 %. Todellinen ajankäyttö ja lopullinen kustannus selviää asiakirjojen koostamisen jälkeen. Mikäli aikaa käytetään arvioitua vähemmän peritään kustannukset toteuman mukaan, jos aikaa menee enemmän on maksimi kustannus 463,30 € alv. 0 %. Lopuissa noin 70 sopimuksessa ei ole henkilötunnuksia ja ne sopimukset toimitetaan veloituksetta asiakirjapyyntönsä tekijälle."

Hallinto-oikeus on perustellut asian ratkaisua seuraavasti:
"Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (julkisuuslaki) 33 §:n 1 momentin mukaan jos maksuvelvollinen katsoo, että määrättäessä 34 §:n nojalla muun muassa kuntalaissa (410/2015) tarkoitettua maksua on tapahtunut virhe, hän voi vaatia maksun oikaisua kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimukseen sovelletaan muutoin, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Hallintolain 49 b §:n 1 momentin mukaan laissa säädetään erikseen, jos päätökseen saa vaatia oikaisua. Tällöin päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Edellä mainitun julkisuuslain säännöksen muuttamista koskevan hallituksen esityksen (HE 109/2020) vp) yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan julkisuuslain (621/1999) 33 §:n 1 momentin mukainen asiakirjan antamisesta perittävää maksua koskeva päätös on luonteeltaan sellainen, että sen osalta oikaisuvaatimusvaihe ja hallintovalitus olisivat tarkoituksenmukaisia muutoksenhakukeinoja. Sen vuoksi tässä esityksessä ehdotetaan oikeustilan täsmentämistä tältä osin siten, että myös kunnallisen viranomaisen tekemään maksupäätökseen sovelletaan samalla tavalla kuin valtion viranomaisen tekemään maksupäätökseen hallintolain säännöksiä oikaisuvaatimuksen tekemisestä ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain muutoksenhakusäännöksiä hallintovalituksesta.

Valituksenalainen päätös koskee valittajan pyytämien maanvuokrasopimusten luovuttamista ja siitä perittävää maksua. Valittaja on valituksessaan tuonut esille, ettei henkilötunnusten poistamiselle eikä siten maksun perimiselle ole perustetta. Hän on kuitenkin vaatinut päätöksen kumoamista ainoastaan perityn maksun osalta ja todennut, ettei hän tarvitse henkilötunnuksia. Valittaja ei siten ole kohdistanut valitustaan asiakirjajulkisuutta koskevaan ratkaisuun.

Edellä mainitun julkisuuslain säännöksen mukaan maksun määräämiseen haetaan muutosta oikaisuvaatimuksella ja vasta oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus jättää valituksen toimivaltaansa kuulumattomana tutkimatta ja siirtää sen Outokummun kaupungin toimivaltaiselle viranomaiselle oikaisuvaatimuksena käsiteltäväksi.”

Kuntalain 134 § mukaan oikaisuvaatimus tehdään toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle, joka tässä tapauksessa on kaupunkirakennelautakunta.

Vaikutusarviointi	Ei
Valmistelija	Kaupunkirakennejohtaja
Lisätietoja	Kaupunkirakennejohtaja Jarkko Karvonen, 0447559330, jarkko.karvonen@outokummunkaupunki.fi
Esittelijä	Kaupunkirakennejohtaja
Päätösehdotus	Tietopyynnön kohteena on maanvuokrasopimukset joissa 139 sopimuksessa on henkilötunnukset, jotka on lakiasiantoimiston antaman selvityksen perusteella peitettävä. Tästä aiheutuu tavanomaista tietopyyntöä suurempi työ ja näin ollen asiakirjoista henkilötunnusten peittämiseen käytettävään aikaan on perusteet maksun määräämiseen. Oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa viranhaltijapäätöksessä veloituksen perusteena on käytetty lautakunnan 18.5.2022 § 30 päätöksen mukaista taksaa. Viranhaltijapäätöksen mukaan kustannukset peritään todellisen ajankäytön mukaisesti ja enimmillään 463,30 euroa. Kaupunkirakennelautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen yllä esitetyillä perusteilla.
Päätös	Kaupunkirakennejohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
